

Årsplan

Hoberg barnehage 2024-2025

**Barnehagen er full av magi,
en plass med barneglede i,
et sted hvor det settes spor
i både liten kropp, og stor.**

**Hvor søledammen kan bli til et kjempestort hav,
en pinne blir en tryllestav,
hvis du tør kan du bli hva du vil,
er du streng kan du lett trylles snill.**

**Det er voksne der som vil deg vel,
og gjerne blir med på et sprell,
som gir bort omsorg og er din venn,
og får våte smellkyss igjen.**

**Og dette er ikke på langt nær alt,
hvis en dag alt går på tverkegalt,
så får du magisk kos og trøst,
både sommer, vinter, vår og høst.**

Velkommen til Hoberg barnehage

- med hverdager fulle av eventyr

Vi i Hoberg barnehage ønsker at barnehagens visjon skal prege dagene og opplevelsene for både barn og voksne i barnehagen.

Målet vårt er at alle barn skal oppleve at hverdagen er preget av gode opplevelser, omsorg og lek. Hverdager fulle av opplevelser og eventyr gir grunnlag for barnas læring og danning. Personalet skal bidra til at barna trives, danner vennskap og opplever mening i hverdagen, slik at de rustes best mulig for livet og framtida.

Dette arbeidet kan bli ytterligere forbedret gjennom et tett og godt samarbeid med barnas næreste omsorgspersoner. Derfor ønsker vi at foreldre er aktive i samarbeidet med barnehagen. Personalet i barnehagen er profesjonelle og kompetente når det gjelder barn generelt og barnegrupper, mens foreldrene kjenner best eget/egne barn.

Det pedagogiske innholdet i barnehagen styres av Barnehageloven og Rammeplan for barnehagen, vi er forpliktet til å arbeide etter disse retningslinjene og de mål som er satt for Hoberg barnehage.

Årsplanen beskriver hva barnehagen legger vekt på og hvilke mål vi setter oss, planen er et arbeidsredskap for personalet og informasjon til foreldre og andre interesserte.

Med ønske om et barnehageår fullt av små og store eventyr!

Juni 2024

Kontaktinformasjon

Adresse: Skaunvegen 14, 2312 Ottestad

Telefon: Hovednr/ kontoret: 457 09 152

Himmelblå: 958 32 950

Solstrålen: 958 74 080

Regnbuen: 958 74 630

E-post: hoberg.bhg@stange.kommune.no

Barnehagen har 5 planleggingsdager i løpet av barnehageåret, da er barnehagen stengt.

15. og 16. august 2024

29. november 2024

31. januar 2025

02. mai 2025

Sommeren 2025 er barnehagen stengt i ukene 29 og 30

Innholdsfortegnelse

Velkommen til Hoberg barnehage.....	3
Kontaktinformasjon	3
Lov om barnehager	5
Rammeplan for barnehagen	5
Stange kommunes planer for barnehagene 2024/2025	6
Hoberg barnehage.....	7
Barnehagens visjon	8
Barnehagens verdigrunnlag	9
Barnehagens pedagogiske innhold	10
Barnehagens fagområder.....	12
Arbeid mot mobbing — arbeid for vennskap.....	20
Barns medvirkning.....	20
Dokumentasjon og vurdering	21
Lek, læring og dannelse.....	21
Barnehagens digitale praksis.....	22
Samarbeid mellom hjem og barnehage.....	23
Oppstart i barnehage	23
Velkomst og avskjed	23
Informasjonsflyt	24
Transport	24
Forventninger	24
Sykdom.....	26
Forsikring	27
Måltider og matpenger	27
Bursdagsfeiring	27
Påkledning.....	27
Fotografering i barnehagen, bruk av sosiale medier	27
Ferie og planleggingsdager	28
Personalet	28
Taushetsplikt, opplysningsplikt.....	29
Politiattest	29
Om foreldreråd, foreldreutvalg (FAU) og samarbeidsutvalg (SU) i Hoberg barnehage	29
Dugnad	30
Årshjul.....	31

Årsplanen bygger på:

- Lov om barnehager
- Rammeplan for barnehager
- Kommunale vedtekter og føringer fra Virksomhet for barnehager.

Lov om barnehager

I Lov om barnehager § 1 finner vi barnehagens formål:

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.»

«Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.»

«Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.»

Du kan lese hele loven her: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Rammeplan for barnehagen

I Rammeplan for barnehager beskrives det utfyllende om barnehagens innhold og oppgaver.

«Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.» Rammeplanen er en forskrift til Barnehageloven. Den gir personalet i barnehagen en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet».

Du kan lese hele forskriften her: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/>

Stange kommunes planer for barnehagene 2024/2025

Felles for barnehagene i Stange 2024/2025

De kommunale barnehagene er samlet i en virksomhet; «Virksomhet for barnehager». Alle barnehagene i kommunen, både private og kommunale, samarbeider tett. Det er felles kompetanseheving for alle barnehagene.

Kommunedelplan

Kjernen i kommunedelplan for oppvekst er troen på at alle barn og unge lærer med rett hjelp og støtte. Ett felles mål for barnehager og skoler i Stange er å skape en kultur for læring og dannelse gjennom kvalitet og tilpasning i oppvekstsektoren.

Kompetanseløftet

Et felles satsningsområde de siste to årene har vært kompetanseløftet. Dette skal være et varig kompetanseløft på det spesialpedagogiske feltet, og skal bidra til at alle kommuner har tilstrekkelig kompetanse tett på barna for å kunne forebygge, fange opp og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle. Vi samarbeider regionalt med Hamar og Løten i partnerskap med Læringsmiljøsenderet i Stavanger.

Tverrfaglig samarbeid

Det opprettes faste tverrfaglige team for barnehage som skal ha faste møter i den enkelte barnehage. Disse skal bidra til å gi bedre hjelp til barn på individ eller systemnivå. Disse teamene vil bestå av representanter fra helsestasjon, PPT, småbarnsteam og barnevern.

Rekomp midler

Statsforvalteren i Innlandet gir midler til kompetanseheving gjennom en ordning vi kaller re-komp. Dette skal bidra til at barnehagene videreutvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling, og det er også et mål at barnehager og barnehagelærerutdanningene skal samarbeide tettere og lære av hverandre.

For neste barnehageår har vi fått midler til ulike prosjekter som omhandler observasjon, lek og lekemiljø. Dette er et regionsamarbeid med Hamar og Løten. Det betyr at vi samarbeider med barnehager i Hamar og Løten på noen av prosjektene. Det er kun enkelte av barnehagene i Stange som deltar på disse.

Hoberg barnehage

Hoberg barnehage startet sin drift som barnehage i januar 1978, og er Stanges eldste kommunale barnehage. I 2011 ble barnehagen bygd på og utvidet til en 3 avdelings barnehage. Barnehagen har ca. 50 plasser for barn mellom 1 og 5 år, og det kan velges plass fra 2 til 5 dager i uka.

Barnehagen ligger sentralt til i Bekkelaget i Ottestad. Barnehagen grenser til et stort friområde med fotballbane om sommeren og muligheter for skøyteis, akebakke og skigåing på vinteren. Barnehagen benytter også andre friområder, lekeplasser og skogområdene i nærheten til turer og aktiviteter.

AVDELINGENE

Himmelblå:

Himmelblå er tilrettelagt for barn fra 1 til 3 år. Avdelingen er har 15 plasser for barn under 3 år.

Regnbuen og

Solstrålen

Begge avdelingene har plasser for barn i alder 2-6 år. Om det er barn under 3 år reduseres barnegruppa. Begge avdelingene tilrettelegges for barn i alder 2-6 år.

På avdelingene er også barna inndelt i grupper etter alder, gruppene kalles da: «Stjerneskudd» - dette er de eldste barna i barnehagen. Denne gruppa jobber spesielt med opplegg for barn i denne aldersgruppen og legger vekt på at det er siste året før skolestart.

«Lyn» - barna som fyller 4 år i løpet av året.

«Måne» - er den nest yngste aldersgruppa på Solstrålen og Regnbuen.

«Skyene» er de eldste på Himmelblå og de aller yngste på Regnbuen og Solstrålen.

«Dråpene» kalles de aller yngste på Himmelblå.

«Hverdager fulle av eventyr»

Hver dag er full av små øyeblikk, små og store eventyr, hvor det som skjer er spennende utgangspunkt for spontan glede, opplevelse og læring.

«Hver dag jeg er sammen med deg er min favoritt dag. Så i dag er min nye favoritt dag.»

Barnehagens verdigrunnlag

Verdigrunnlaget skal gjenspeiles i hverdagen, i vår kommunikasjon og væremåte, og i våre handlinger. Det skal synes og høres at det er sammenheng mellom teori og praksis. Dette bygger opp en felles kultur og skal være en rettesnor for våre valg og beslutninger. Verdigrunnlaget tar utgangspunkt i Stange kommunes overordnede verdier åpenhet, trygghet og mangfold. Verdiene er videre bearbeidet og tilpasset forholdene i barnehagehverdagen.

«HVERDAGER FULLE AV EVENTYR»	TRYGGHET - OMSORG Trygghet er et grunnleggende behov med fokus på tilknytning og gode, omsorgsfulle og anerkjennende relasjoner. Tydelige rammer, forventninger og samværsregler som viser sammenheng mellom ord og handling.
	ÅPENHET Ta imot andres innspill og tanker med interesse. Ærlighet i kommunikasjon, men samtidig vise omtanke og respekt. Være åpen for forandringer og å ta ting på sparket.
	MANGFOLD Barna skal bli møtt på en respektfull måte. Vi må møte ulike mennesker med åpenhet, respekt og toleranse. Se på forskjellighet som en styrke og en berikelse. Raushet og fleksibilitet i møte med andre mennesker, se muligheter.
	VOKSENROLLEN Anerkjennende, nær barnet, aktiv i samspill. Observant, reflekterende, lyttende, interessert og undrende. Voksne som inspirerer og tilrettelegger for lek, som er tydelige og setter grenser som skaper trygghet og forutsigbarhet.
	HVERDAGSØYEBLIKKET Her bobler leken frem, her ligger mulighetene for læring, her gjør barna utallige nødvendige erfaringer — gode og mindre gode. Hverdagsøyeblikket er akkurat her og nå og kommer aldri tilbake. Gripe muligheten!
	ET HELHETLIG LÆRINGSSYN Barn lærer ved å leke, oppdage og erfare, hele tiden og i alle situasjoner. Omsorg, lek, læring og danning er sentrale begreper i det helhetlige læringssynet som skal prege barnehagehverdagen.

Barnehagens pedagogiske innhold

Mange barn går i barnehagen fra de er 1 til de er 6 år. I løpet av disse årene gjør barna store sprang i utvikling og modenhet. I barnehagen skal hvert enkelt barn få den omsorg og trygghet, de utfordringer og muligheter de trenger for å lære ut fra sitt utviklingsnivå. Vi gjør derfor ikke de samme prioriteringene på en småbarnsavdeling som på en avdeling med eldre barn, og vi varierer også aktivitetene innenfor avdelingene, blant annet ut fra de ulike barnas alder, behov, erfaringer og interesser.

Lek kan sies å være barnehagens kjerneoppgave, og skal være utgangspunkt for alt pedagogisk arbeide. Mye av tida i barnehagen er frilek, der barna får leke med hva og hvem de vil, mens noe av tida er det mer styrt lek, i grupper eller med bestemte leketøy. Uansett er leken den beste arenaen for læring. Her lærer barna gjennom erfaringene de gjør med alle sanser, de lærer sosialt samspill, det å måtte forholde seg til andre, kommunisere, vente på tur, og gjennom leken opprettes viktige vennskap.

Himmelblå 1-3 år

I barnehagen får barna mange førstegangserfaringer i samspill med hverandre og de voksne. Alt fra å spise sammen og leke til å lære nye ord, hilse og kle på seg selv er deler i den store sammenhengen som må læres. Barnas begrepsapparat utvides, alle erfaringer må settes inn i system og bli forstått. De yngste barna uttrykker seg ofte uten ord, og et nært samspill mellom voksne og barn legger grunnlag for forståelse og trygghet. Samspillet i alle hverdagens læringssituasjoner er kanskje vår største oppgave som voksne i barnehagen: å være til stede med alle sanser, tilrettelegge og motivere, og være gode modeller og hjelpere i den impulsive småbarns-hverdagen. På Himmelblå er derfor den viktigste arbeidsmåten å være tilgjengelige voksne som en trygg base for barnas utforskning, lek og læring. Barna blir ofte delt inn i små grupper, for at personalet skal komme tett på og skape rom for relasjonsbygging. På våren går Himmelblåbarna som skal over på stor avdeling på besøk dit, og blir sakte men sikkert kjent med rom og rutiner, personale og andre barn der, slik at tryggheten ved denne overgangen blir best mulig.

Solstrålen og Regnbuen 2-6 år

2-3-åringene begynner å bli mer stødige i alt de har lært de første årene. Språket kommer gradvis på plass, men fortsatt trengs det gode språkmodeller og barna trenger situasjoner hvor de kan gjøre varierte erfaringer med ord og begreper. Rutinesituasjonene må være tydelige og forutsigbare. Den voksne må lytte til barna og være var på signalene som sendes, for her brukes verbalt og

nonverbalt språk likestilt. På dette aldersnivået er det mye sterk vilje og litt svingende humør. Barna trenger å få aksept og anerkjennelse på egne følelser, men også tydelige grenser. Ros og oppmuntring er viktig for at barna motiveres til å prøve og mestre nye ting.

Barna tar store steg når det gjelder modning og utvikling gjennom årene i barnehagen. Vi legger vekt på en aktiv voksenrolle der barna skal bli møtt når de er nysgjerrige, kreative og vitebegjærlige. Vi skal gi inspirasjon til lek og læring, men for å gi næring til læring må barn også oppleve mestring og glede, de vil ha det morsomt sammen med noen! Vi lærer om hvordan vi opptrer og skal være mot hverandre, og gode vennskapsbånd knyttes. Samlingsstunder med sang, høytlesning av ulike bøker/eventyr og tegne- og maleaktiviteter gir god læring. Vi perler, pusler, bygger med for eksempel lego, spiller bordspill med gitte regler, og er innom ulike temaer knyttet til årstidene for å nevne noe. Barna deles til tider i smågrupper for å legge til rette for tett voksenkontakt og godt samspill. Det skapes møtepunkter på tvers av avdelingene for barn på samme alder, både gjennom planlagte aktiviteter som ukentlige aldersgrupper, og spontant i hverdagen når barna for eksempel besøker hverandre på avdelingene og leker sammen ute.

Skolestarterne, «Stjernesquaddene», har sin egen lille klubb en gang i uka. I denne gruppa legges det vekt på aktiviteter som er tilpasset de eldste barna i barnehagen slik at de er rustet for overgang til skolen.

Følgende sitater fra rammeplanens kapittel 1 om barnehagens verdigrunnlag er med på å legge grunnlaget for det pedagogiske arbeidet i Hoberg barnehage:

«Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk»

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes»

«Alle barn skal få språkstimulering gjennom barnehagehverdagen»

«I barnehagen skal alle barn oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for»

Barnehagens fagområder

Rammeplan for barnehagen sier at «Årsplanen skal vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Her må også progresjon tydeliggjøres.» og «Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.» I tillegg står følgende om progresjon (utdrag): «Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.» Personalet skal:

- oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av
- bidra til at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter
- legge til rette for fordypning, gjenkjennelse og gjentakelse i innhold og arbeidsmåter
- introdusere nye perspektiver og tilrettelegge for nye opplevelser og erfaringer
- sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr og gjøre disse tilgjengelig for barna.

Vi har utarbeidet en progresjonsplan som vil bli evaluert og utviklet videre år for år. Planen synliggjør hvordan vi skal jobbe med de sju fagområdene overfor barn på ulike utviklings- og mestringsnivåer. Mestring er et nøkkelord her – det du ikke får til i dag, får du kanskje til i morgen, eller om en uke, eller om et år! Barn utvikler seg svært forskjellig på ulike områder, og det meste er innenfor «normalen», derfor vil vi ikke koble de ulike nivåene i planen til spesifikke aldre.

Rammeplan for barnehager beskriver barnehagens fagområder som i stor grad er de samme fagene som barn senere møter i skolen. Fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold, barn skal også få erfaring fra alle fagområdene. I rammeplanen er fagområdene delt opp som følger:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Kommunikasjon, språk og tekst

Fagområdet handler om at barna skal utvikle språkforståelse og -kompetanse, at de møter språk gjennom kommunikasjon, litteratur, at de lærer å uttrykke følelser og meninger, bruke språket hensiktsmessig i ulike situasjoner, utvikler begrepsforståelse og opplever glede gjennom språk.

Mål: Vi vil skape et språkstimulerende miljø for alle barna i Hoberg barnehage.

Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • være aktive deltagere i barnas lek • sette ord på det vi gjør og det som skjer, «bade» barna i ord • sette ord på barnas følelser • bruke hverdagssituasjoner som utgangspunkt for språklige aktiviteter • leke med lyder, rytme og rim • dramatisere, lese bildebøker, synge, fortelle eventyr • bruke konkrete som støtte til sanger, fortellinger m.m. • sørge for at barna har tilgang til peke- og bildebøker	<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • være språklig aktive deltagere i lek og aktiviteter for å utvide barnas begrepsforståelse • legge til rette for samtaler med barna og barna imellom • lese, fortelle, og gi barna øvelse i lytting og konsentrasjon • fremme mangfold i språket ved å bruke dialekter og sosiolekter, samt synliggjøre annet språklig og kulturelt mangfold • veilede barna til å bruke språk i konfliktløsning og rose gode strategier • eksperimentere, tulle og tøyse med språket • gjøre barna kjent med bokstaver, tall og symboler	<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • invitere barna til samtaler • oppfordre barna til å undre seg, stille spørsmål, reflektere og fabulere • fortelle vitser og historier og inspirere barna til å gjøre det samme • ta seg tid til lengre samtaler med barna • gjøre barna kjent med alfabetet • bruke skriftspråk sammen med barna • spille spill sammen med barna • legge til rette for både konkret og abstrakt utforskning av og lek med språk

Kropp, bevegelse, mat og helse

Stikkord for dette fagområdet er bevegelsesglede, matglede og matkultur og fysisk og psykisk helse. Å utvikle gode vaner ut fra sammenhengen mellom sunn mat og god helse, lek og læring gjennom å bruke kroppen aktivt, bli kjent med kroppen og oppleve mestring.

Mål: Vi skal bidra til at barna får en positiv selvoppfatning og opplever kroppslig mestring gjennom allsidige opplevelser tilpasset sitt funksjonsnivå.

Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • sette av god tid til barnas tilvenning til barnehagen slik at de opplever trygghet • være tett på barna, årvåkne for barnas behov, anerkjenne barnas følelser • sørge for at barna får tilstrekkelig hvile • gjøre barna kjent med egen kropp og navnet på kroppsdelene • legge til rette for varierte grovmotoriske aktiviteter som å krabbe, løpe, hoppe, balansere • hjelpe barna til å mestre å spise og drikke selv • sørge for at måltidene blir gode fellesopplevelser, med bruk av alle sanser	<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • legge til rette for turer i nærområdet, ski og skøyter • veilede barna i å sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser • snakke om og anerkjenne følelser • legge til rette for hvilestund • sørge for at barna har kunnskap om sunn mat, hvor maten kommer fra og la dem delta i matlaging i barnehagen • være tydelige voksne med rutiner og grenser som gir forutsigbarhet og trygghet • være gode rollemodeller i lek og sosialt samspill • stimulere til og anerkjenne at barna er nysgjerrige på egen kropp og hva kroppen klarer	<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • stimulere til, delta og veilede i regelleker som gjemsel, haien kommer o.l. • legge til rette for og sørge for at alle barna deltar i både fin- og grovmotoriske aktiviteter • ta med barna på lengre turer til fots i nærmiljøet • gjennom lek og aktiviteter legge til rette for at barna får god emosjonskompetanse • bidra til at barna får erfaring i å samarbeide, herunder hjelpe og lytte til andre • sørge for at barna klarer og får lov til å uttrykke egne ønsker og behov • la barna delta i forberedelse, gjennomføring og opprydding etter måltider

Kunst, kultur og kreativitet

Fagområdet dreier seg om estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former, fellesskap om opplevelser og det å skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk, gjennom kreative prosesser.

Mål: Vi skal bidra til at barna får oppleve, utforske, være kreative og uttrykke seg gjennom estetiske aktiviteter.

Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • legge til rette for varierte og allsidige sanseopplevelser • gi barna mulighet til å utforske maling, pensler, lim og naturmaterialer • fortelle eventyr • la barna ha utkleddingstøy, bøker, bilder, instrumenter og variert materiale tilgjengelig • sette i gang musikklek, bevegelses- og danselek. • gjøre barna kjent med tradisjonelle barnesanger, rim og regler • ha fokus på utvikling av barnas fantasi og skaperglede	<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • la barna bruke saks som redskap og introdusere blyant, ulike typer maling og annet formingsmaterieell • navnsette farger og legge til rette for eksperimentering og varierte opplevelser av farger og mønster • gi barna tilgang til rikt og variert materiale som stimulerer til rollelek og utforskning • presentere ulike typer musikk for barna og la dem prøve ulike instrumenter • dramatisere for å inspirere barna til å leke ut eventyr og spille selv • være lydhøre for barnas egen kultur og stimulere til uttrykk	<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • la barna øve seg i å klippe etter streker og former • gi barna fri tilgang til å tegne • la barna høre på ulike musikktyper og gjenkjenne følelsesuttrykk i musikk • sørge for at barna opplever stolthet og glede over egen kreativitet • ta med barna på utstillinger, teater, konserter • være oppmerksomme på og gi rom for barnas ulike kulturelle uttrykk • fremme lyst til utforskning av ulike estetiske områder • motivere barna til å skape sine egne musikalske, dramatiske og kunstneriske uttrykk

Natur, miljø og teknologi

Fagområdet understreker betydningen av opplevelser og erfaringer i naturen, å kunne orientere seg og oppholde seg ute uavhengig av årstid, bærekraftig utvikling, at naturen skal være en arena for lek og læring. Nysgjerrighet, undring og eksperimentering omkring fenomener og teknologi.

Mål: Vi skal bidra til at barna får gode naturopplevelser, opplever mestring ute, og gjennom undring og kunnskap lærer å ta vare på livet i naturen.

Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • ta med barna på turer i barnehagens nærområde • sørge for at barna får varierte erfaringer med å være ute i all slags vær • la barna bli kjent med sand, vann, snø og jord • gjøre barna kjent med dyr gjennom bilder, fortellinger, sanger og digitale verktøy • «bade» barna i navn og enkel informasjon om det de blir oppmerksomme på i naturen • være gode forbilder i å handle bærekraftig (ta med søppel hjem fra naturen, sortere, ta vare på for eksempel insekter)	<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • ta med barna på turer i nærmiljøet og i skogen • stimulere til undring over insekter, dyr og fugler, planter, vær og årstider • fortelle om hvorfor vi må ta vare på naturen og ta barna med på kildesortering • snakke om hvilken dag og måned det er, årets gang • la barna få erfaringer med alle typer vær og bruke været til utforsking og eksperimentering • snakke om klær etter vær • bruke digitale verktøy aktivt i arbeidet og gjøre barna kjent med dem	<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • ta med barna på turer som gir motoriske utfordringer • gi barna mulighet til å lære navn på de mest vanlige trær og planter rundt barnehagen • sørge for at barna utvikler ferdigheter og dømmekraft i bruk av digitale verktøy • gi barna mulighet til å bruke ulike håndverktøy • tilrettelegge for aktiviteter som gir barna kunnskap om mat; fra jord til bord • gi barna kunnskap om bærekraftig utvikling • være med barna på å plukke søppel på tur

Antall, rom og form

Gjennom arbeid med dette fagområdet skal barna gjennom lek og undersøkelser observere, sammenligne, sortere og telle, oppdage matematikk i dagliglivet, forstå sammenhenger i naturen og samfunnet, stille spørsmål, argumentere og stimulere til problemløsning.

Mål: Vi vil at barna skal utforske og leke med antall og former og oppleve nysgjerrighet og glede over matematiske sammenhenger.

Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • bruke språket aktivt i alt samvær med barna, med vekt på beskrivende ord som tall, størrelser, farger, preposisjoner • stimulere til bruk av for eksempel putteboks og puslespill, samt stable- og byggeaktiviteter • bruke sanger, fortellinger og regler med gjentakelser og repetisjoner og telleremser • bruke aktiviteter som hinderløype og gjemsel for å gi barna erfaringer med plassering, rom og å kunne orientere seg i rommet	<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • gjøre barna kjent med former og matematiske begreper • gjøre materiell til sortering, bygging og mønsterlagning tilgjengelig for barna • koble matematikk til hverdagsaktiviteter for å gi barna erfaringer, for eksempel dekke på bord, telle hvor mange barn vi er, se på skostørrelser • spille spill med barna • gjennomføre aktiviteter som gjør barna kjent med måling (i cm/meter, kilo, grader, liter) og orientering (skattejakt)	<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • stimulere barna til å gjøre enkle regnestykker • bruke tall og regning aktivt og være gode modeller • gjøre barna kjent med enkel orientering i nærmiljøet • ha rutiner og gjennomføre aktiviteter som gjør barna kjent med klokka, dag, måned og år • samtale med barna om verden og verdensrommet, stimulere til undring og hvordan finne svar på sammenhenger • ta med barna på regelleker

Etikk, religion og filosofi

Våre måter å oppfatte verden på preger våre verdier, holdninger og væremåter. Samfunnet har et livssyns- og kulturelt mangfold, og barnehagen skal skape interesse og forståelse for verdien av dette gjennom samtale, undring og refleksjoner som gir et grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft.

Mål: Vi skal bidra til at barna mestrer samspill med hverandre, utvikler interesse og respekt for hverandre, og får kjennskap til mangfoldet i samfunnet innen ulike kulturer og religioner.

Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • få barna til å føle trygghet i barnehagen, ved at de blir møtt og forstått • være aktive sammen med og anerkjennende overfor barna • motivere barna til erfaringer som gir mestring, selvtillit og god selvfølelse • sette ord på barnas følelser og opplevelser • anerkjenne når barna er gode mot hverandre, viser empati • gi barna mulighet til å oppleve fellesskap og tradisjoner rundt ulike høytider	<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • møte barnas tanker og følelser med åpenhet, respekt og anerkjennelse • stimulere til og være lydhøre for barnas undring, fabulering og initiativ • hente frem ulike barns perspektiv i situasjoner • møte barnas tro • tilrettelegge for at barna opplever og er aktive deltagere i fellesskapet i barnehagen • markere tradisjonelle merkedager og de kristne høytidene med barnas medvirkning • være bevisste på å bruke bøker og annet materiell som viser et mangfold av familier, kulturelle og religiøse forhold	<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • bruke undring og samtaler aktivt med barna • ta med barna på planlegging av mangfoldsuka • gjennom samtale, dramatisering, fortellinger o.l. gjøre barna bevisste på ulike valg og konsekvenser • gi barna erfaring i å snakke om følelser • gjøre barna kjent med høytider og tradisjoner representert i barnegruppa • samtale med og ha aktiviteter med barna som gir dem forståelse av menneskers likeverd tross ulikheter og ulike forutsetninger • tilrettelegge for kirkebesøk

Nærmiljø og samfunn

Barns medvirkning i hverdagen legger grunnlaget for deltagelse i et demokratisk samfunn. Barna skal bli kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden gjennom opplevelser og kunnskap om yrker, familieformer, lokale tradisjoner og kultur, ulike levevis og minoriteter i samfunnet.

Mål: Vi skal bidra til at barna blir kjent i nærmiljøet rundt barnehagen samt utvikler forståelse for at de skal medvirke og være en del av et større samfunn.

Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3
<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • ta med barna på tur i nabolaget til barnehagen • introdusere barna for brannbil, syke- og politibil • bruke sanger, bøker og fortellinger bevisst slik at barna får kjennskap til dagliglivets ting og opplevelser • snakke med barna om familie, ved møter i hverdagen og ut fra hvert barns «familiehus» • være gode forbilder og lære barna å si hei, ha det, takk, vær så god	<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • la barna oppdage nærmiljøet ved ulike turer • sørge for at barna får oppleve butikkbesøk samt kjennskap til andre bedrifter/institusjoner som finnes i barnehagens nærmiljø (sykehjem, skole) • bruke bøker, Ipad o.l. sammen med barna for å finne svar på spørsmål og ny kunnskap • gi barna kunnskap om nærmiljøet, vår tilknytning til landet og fortelle om andre land • planlegge samlingsstunder hvor hvert barn stimuleres til å delta aktivt	<p>Personalet skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • la barna bli kjent med ulike yrker, gjennom møter med mennesker og digitale kunnskapssøk/ bruk av bøker • gi barna viten om hvordan man kan være trygge i trafikken, gående og i bil • legge opp til samtaler og aktiviteter som styrker barnas identitet og selvfølelse • gjøre barna kjent med samisk kultur • gi barna innblikk i barns rettigheter • gjøre barna kjent med tidsforløp, fortid til fremtid

Arbeid mot mobbing — arbeid for vennskap

Mobbing er ikke akseptabelt, og barnehagen har en viktig samfunnsoppgave i tidlig forebygging. God sosial kompetanse er vesentlig for å motvirke utvikling av problematferd som mobbing. Alle barn må få opplevelser av egenverd og mestring, vennskap og tilhørighet i et trygt, mangfoldig og positivt fellesskap i barnehagen. Noen barn har «følelser på ville veier», vet ikke helt hva de skal gjøre om de blir sinte eller ikke får være med i leken. De trenger støtte og veiledning fra anerkjennende voksne, som kan være sammen med barnet i følelsene, hjelpe barnet å finne ut av egne følelser og til å forstå de kodene man trenger for å kunne delta i leken på lik linje med de andre. Vi bygger gode relasjoner til hvert enkelt barn ved å skape tillit og trygghet, se det enkelte barns behov, være bevisste på at alle er forskjellige og unike, og ved å være forutsigbare. Slik får også barna de beste forutsetninger for å utvikle god selvfølelse og empati, og for å kunne være en god venn for andre. Barn som har venner er mindre utsatt for mobbing, og står også bedre rustet om de blir utsatt for dette. Derfor jobber vi med å legge til rette for og støtte opp om vennskap. Vi snakker positivt om det å ha og være venner, vi vil stimulere til god lek og godt samspill. Vi gir oppmerksomhet til positiv lek og barn som er oppmerksomme mot hverandre, vi bekrefter vennskap overfor barna og foreldrene.

Voksne som er gode rollemodeller er vesentlig i dette arbeidet, voksne som er tydelige og konsekvente, som kjenner barna og fremhever deres sterke sider, som er omsorgsfulle og forståelsesfulle, og som kanskje viktigst av alt er engasjert til stede der barna er.

Barns medvirkning

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.» (Rammeplan s. 27)

Barn har rett til å uttrykke seg om og få innflytelse på det å kunne være med og forme hverdagen i barnehagen, men i dette må deres alder og utvikling tas hensyn til. Barn skal skjermes mot å ta valg de ikke er modne for eller kan se konsekvensen av. Det er personalets ansvar å vurdere og å avveie

enkeltbarnets ønsker og behov opp mot barnegruppas. Ved å være nære, tilgjengelige voksne fanger vi opp barnas uttrykk, og får et godt grunnlag for at barna skal kunne medvirke. Konkret kan dette bety at barna får fortsette en fin lek som er godt i gang, at de får delta i å lage veggavis eller at tema for samling blir noe barna har vært opptatt av. I hverdagen er det avsatt mye tid til frilek, perioder der barna selv styrer leken og dens innhold. Vi har også en «blank måned» så å si fri for planlagte aktiviteter, slik at vi har bedre mulighet til å la barnas interesser og innspill farge hverdagene og bestemme hva vi skal ha fokus på.

Dokumentasjon og vurdering

«Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.» (Rammeplan s. 39)

Dokumentasjon av barnehagens arbeid er viktig for å formidle kunnskap om barnehagen overfor foreldre og samfunnet ellers. Vårt arbeid med dokumentasjon skjer f.eks gjennom å ta bilder som henges opp på avdelingen eller vises på foreldremøter. I tillegg gjør vi observasjoner fra hverdagen og ulike situasjoner i barnehagen som brukes internt som utgangspunkt for vurdering, diskusjoner og refleksjoner omkring barnegruppene, det pedagogiske innholdet, rutinesituasjoner m.m. Årsplanen og månedlige nyhetsbrev fungerer også som dokumentasjon for barnehagens innhold.

«Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.» (Rammeplan s. 38)

Hensikten med vurdering er å sikre og forbedre det pedagogiske innholdet, tilbudet vi gir til barn og foreldre, samt at barnehagen som helhet fungerer best mulig og i henhold til Barnehageloven, Rammeplan og vedtekter. Tilbakemeldinger og innspill fra foreldre og barn er nyttige og viktige elementer i vurderingsarbeidet. Personalets vurdering av barnehagens arbeid gjøres fortløpende i hverdagen, på avdelings- og personalmøter og i SU, og kommer blant annet til uttrykk i de månedlige nyhetsbrevene som skrives til foreldrene. Barnehagen har utarbeidet en standard for dokumentasjons- og vurderingsarbeid som sier at dette arbeidet skal ha klare mål, at årsplanen skal være styrende for hva vi skal dokumentere og vurdere, at både personale, barn og foreldre skal involveres, og at arbeidet skal gjøres tilgjengelig gjennom dagsreferater, nyhetsbrev og årsplan.

Lek, læring og danning

Leken er en viktig del av barns liv. Det er en grunnleggende læringsform hvor barn bearbejder opplevelser fra hverdagen og uttrykker seg gjennom. Barns lek er stadig skiftende, utvikler seg underveis og er lystbetont. Barn leker fordi de

liker å leke, det er deres naturlige væremåte. Barn lærer mye om seg selv og verden rundt gjennom leken.

Lek, både inne og ute, innebærer utforsking og bearbeiding av inntrykk. Læring skjer på ulike arenaer gjennom hele livet, barn lærer gjennom opplevelse og erfaringer. Barn er naturlig nysgjerrige og vitebegjærlige med stor lærelyst. Læring om seg selv, andre mennesker og den fysiske verden omkring, er prosesser som er med på å skape mening i barns liv.

Gjennom lek og læring tilegner barna seg verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verdenen de er en del av.

Lek og læring er nært knyttet til sosialt samspill og språklig kompetanse. Når man hører at barn sier «vi har bare lekt» så inneholder dette mye: Likeverd, fantasi, erfaring, empati, selvregulering, selvstendighet, begrepsforståelse, regler, normer, kommunikasjon, og å være en del av fellesskapet.

Barnehagens digitale praksis

Bruk av digitalt verktøy i barnehagen skal bidra og støtte opp om læreprosesser og bidra til å gi barn et allsidig læringsmiljø i barnehagen. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Personalet skal legge til rette for at barna kan utforske, leke og lære gjennom digitale uttrykksformer. I barnehagen har avdelingene Ipad, tilgang til store skjermer, fotoapparat. I barnehagen er det fortsatt et behov for å videreutvikle personalets kompetanse og etter hvert få mer utstyr som vi kan benytte sammen med barna.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og foreldres rett til medvirkning. Samarbeidet skal alltid ha barnets beste som mål, og foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnas trivsel og utvikling. I praksis betyr dette at barnehagen skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid ved å invitere til dialog både daglig, i foreldresamtaler, foreldremøter og gjennom foreldreråd/ samarbeidsutvalg. Lurer foreldre/ foresatte på noe om barnehagen, det som skjer der, eller om eget barn, så oppfordres de til å ta kontakt.

Oppstart i barnehage

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en god og trygg start i barnehagen.» (Rammeplan s. 33)

Som ny i barnehagen kan det være mye nytt og fremmed for både barnet og familien. For noen barn kan det ta litt tid å bli kjent i barnehagen. Det er viktig med tett samarbeid og kommunikasjon mellom barnehagen og foreldrene for å ivareta barnets behov på en best mulig måte. Personalet bruker god tid på høsten for å bli kjent med barnet og foreldrene. De ansatte i barnehagen er støttepillarer på veien som skal gås mot utvikling av trygghet og dannelse av nye relasjoner, ikke minst er vi nære i alle situasjoner. For å sikre en best mulig oppstart og samarbeid med foreldrene har vi samtaler med foreldrene etter at barnet har vært i barnehagen noen dager.

Velkomst og avskjed

Barnehagebarn skal alltid følges til og fra barnehagen og de skal som hovedregel bringes og hentes av foreldrene/foresatte. Om andre skal hente barna så avtal dette med personalet på forhånd. Når foreldrene er til stede i barnehagen har de ansvaret for egne barn, og selvsagt ansvaret for av- og påkledning i garderoben ved levering og henting. Den som leverer eller henter barnet skal ha kontakt med en ansatt både om morgenen og når de henter barnet. Vi i barnehagen ønsker at det settes av tid til å utveksle informasjon. Vi oppfordrer barna til å rydde opp det de holder på med før de forlater barnehagen. Dette ønsker vi at foresatte også følger opp.

Informasjonsflyt

Vi forventer at foresatte følger med på Visma, (et digitalt kommunikasjonsverktøy). Viktig informasjon og beskjeder, månedsplaner og bilder legges ut på Visma Flyt barnehage. I tillegg finnes det oppslagstavler inne på avdelingene hvor ukeplaner informasjon og beskjeder også henges opp.

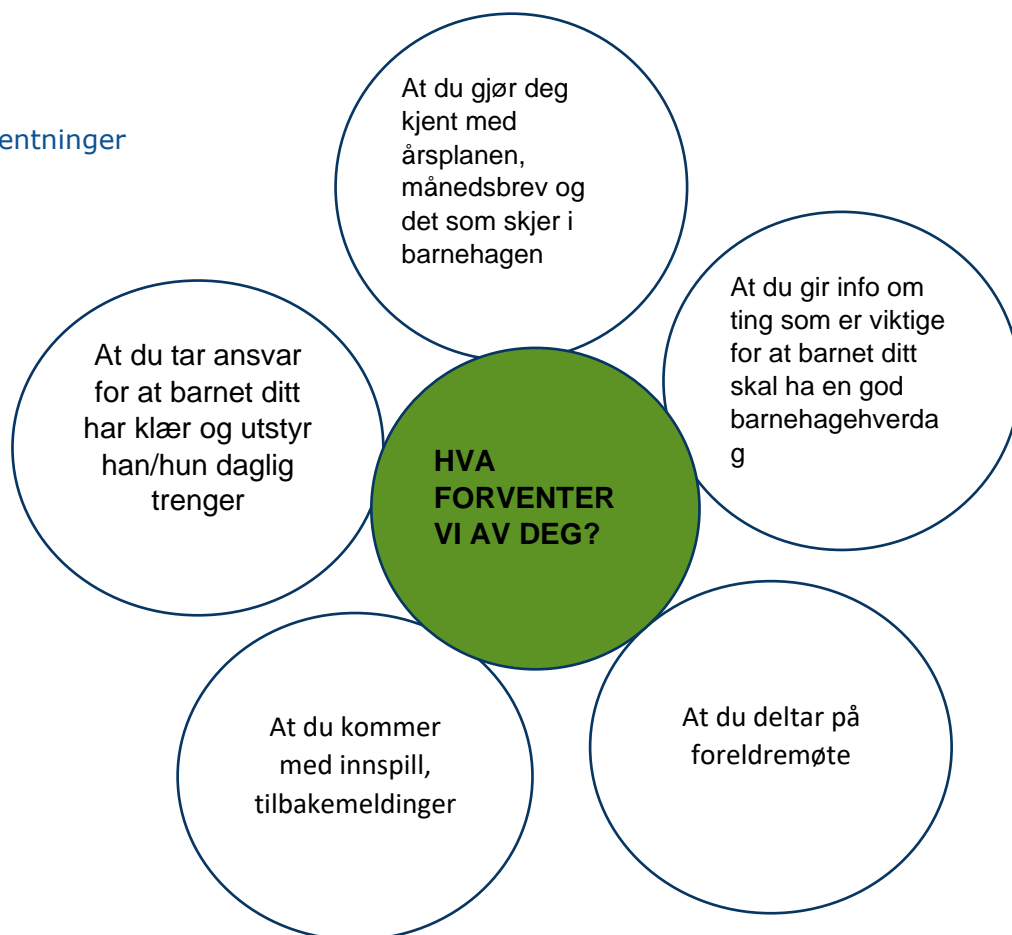
Annen informasjon utveksles når personale og foreldre møtes hver dag, samt i foreldresamtaler og på foreldremøtene. For å møte det enkelte barn på best mulig måte er det av stor betydning at personalet får informasjon om ting som påvirker barnas hverdag.

Transport

Foreldre må fylle ut tillatelseserklæring for transport, det vil si om barna kan benytte seg av taxi og buss sammen med barnehagen. Småbarnsavdelingen vår deltar i utgangspunktet ikke på turer der transportmidler brukes, dette fordi forsvarlig sikring av alle er vanskelig å oppnå. Andre tillatelser godkjennes også av foreldrene på Visma.

Forventninger

Dagsrytme

07.00	Barnehagen åpner
07.30– 08.30	Medbrakt frokost - Frilek
09.00	Lek og aktiviteter inne eller ute avdelingsvis eller i grupper
10.30	Rydding, samlingsstund og formiddagsmat. Påkledning
12.00	Utelek – Soving- Hviling (tilpasses barnas behov)
14.00	Ettermiddagsmåltid med knekkebrød frukt/ grønnsaker
14.30	Fortsatt utelek eller inne- aktiviteter
16.30	Barnehagen stenger.

Alle skal være ute av barnehagen kl.16.30

Den som bringer/ henter, skal ha kontakt med en av personalet.

Tidene for dagsrytmen er omtrentlige, rytmen i dagen tilpasses både barnegruppa og det enkelte barns behov.

Barnehagen preges av aktiviteter som gjentas jevnlig. Den faste dagsrytmen er en ramme som skaper trygghet og forutsigbarhet, men hver avdeling gjør tilpasninger ut fra barnegruppas behov. Dagsrytmen kan også forandres noen ganger for å gjennomføre for eksempel turer, feiringer og ulike aktiviteter. Vi vil at foreldrene, eller at hensyn til det enkelte barn, skal kunne styre tidspunktene barna skal være i barnehagen, derfor har vi ikke noen bestemt frist for når barna må være kommet hit om morgenen. De fleste planlagte aktiviteter vil likevel foregå mellom kl. 9 og 14 fordi personaltettheten da er størst. Vi anbefaler at dere sier fra på forhånd hvis barna kommer senere eller skal hentes tidligere enn tidspunktene nevnt foran. Hvis barna skal ha enkelte fri dager eller ferie så vil vi ha beskjed, dette av hensyn til planlegging.

Sykdom

Vi ønsker å få beskjed så snart som mulig, på Visma Flyt Barnehage eller melding, om barnet er sykt og skal være hjemme. Hvis barnet er så sykt at det ikke kan delta i utelek, eller allmenntilstanden er så dårlig at barnet ikke vil ha nytte av det pedagogiske tilbudet barnehagen gir, må barnet holdes hjemme. Ved smittsomme sykdommer bør barnet være hjemme, barnehagen informeres, og vi følger da retningslinjer gitt av Kommuneoverlegen. Vi nevner spesielt at barn ved omgangssyke må holdes hjemme i 48 timer etter siste oppkast/diaré. Før barnet kan komme tilbake til barnehagen må også matinntaket må være tilnærmet normalt og allmenntilstanden god. Hvis barnet blir sykt i løpet av

barnehagedagen kontakter vi foreldrene, ved mer akutte tilfeller kontaktes barnas fastlege eller legevakt. Vi anbefaler for øvrig brosjyrene «Barn og helse» og «Barnehager og smittevern» som finnes på Stange kommunes nettsider. https://www.stange.kommune.no/getfile.php/13338181/Filer/Stange/Barnehager/HK_Smittevernbrosjyre_A5_feb2016.pdf

Forsikring

Alle barn i barnehager i Stange kommune er ulykkesforsikret. Denne forsikringen gjelder i barnehagen, på turer med barnehagen, og på vei direkte til og fra barnehagen. Kopi av forsikringsvilkårene fås ved henvendelse til Virksomhet for barnehager (Stange kommune).

Måltider og matpenger

De som vil spise frokost i barnehagen har med egen matpakke til dette. Matpenger dekker formiddags- og ettermiddagsmat. Barnehagen serverer formiddags- og ettermiddagsmat hver dag. Dette er gjerne brød med variert pålegg, grøt, suppe eller annen varm lunsj. På ettermiddagen serverer vi knekkebrød/ brød og frukt/ grønnsaker. Vi legger vekt på å ha et sunt og variert kosthold i barnehagen.

Bursdagsfeiring

Barna har mange forventninger knyttet til egen bursdagsfeiring i barnehagen. Disse forventningene tar vi vare på, og planlegger en dag med barnet i fokus. Vi henger ut flagg og har en egen bursdagssamling med et innhold som gjerne bestemmes av barnet selv. Avdelingen tar ansvar for bursdagsservering, for eksempel smoothie, smoothie-is, grove vafler eller noe annet barnet liker. Det er derfor ikke nødvendig at foreldre har med noe ekstra bursdagsmat hjemmefra.

Hvis invitasjoner til feiring privat skal deles ut i barnehagen må alle i samme årskull, samme kjønn eller alle på avdelingen inviteres. Barnehagen kan være behjelpelig med å opprette kontakt med andre familier/ barn i barnehagen.

Påkledning

Barna må være praktisk kledd i barnehagen. Klærne må tåle søl av for eksempel lim og maling, de må tåle aktiv lek, og de må mest av alt være gode å leke i! Vi er mye ute uansett vær. Det er derfor nødvendig med varme klær, egnede sko og skiftetøy. På barnets garderobeplass må det alltid ligge ekstra skift. Vi er avhengig av at foreldrene hjelper oss å holde orden i garderoben som helhet og på barnets plass. Se over klær og sko daglig slik at skittent tøy blir tatt med hjem for vask og slik at det alltid er det barnet trenger ut fra det været vi har. Alt tøy og andre eiendeler må merkes med barnets navn. Kommunen har ingen erstatningsplikt for barnas eiendeler i barnehagen.

Fotografering i barnehagen, bruk av sosiale medier

Personalet har utarbeidet følgende standard for fotografering og publisering av bilder der barn utgjør hele eller deler av motivet:

- Vi fotograferer barn kun i situasjoner vi selv ville vært komfortable med å bli fotografert i.
- Vi tar bilder av barn i aktivitet.
- Vi stiller oss selv følgende kontrollspørsmål før publisering av bilder:
- Forteller bildet noe vi ønsker andre skal vite, eller trenger å vite, og kommer dette frem uten ytterligere forklaring? Er det et bilde vedkommende vil like å se om 20 år? Ville jeg publisert bildet dersom det var av mitt eget barn? Bidrar dette til en god presentasjon av barnehagen, fremstår barnehagen slik vi ønsker?
- Vi respekterer de tillatelsene foreldre gir på tillatelseskjemaet.

Mange foreldre, filmer eller tar bilder fra oppstarten, festdager og andre aktiviteter som er i barnehagen. Ta gjerne bilder av egne barn, men husk at det ikke er lovlig å legge ut bilder på sosiale medier uten at alle de avbildede har gitt sin tillatelse (barn, foreldre og annen familie, samt personale i barnehagen). Vi oppfordrer til å vise godt nettvett med tanke på hva dere fotograferer og filmer, og hva dere deler av barnehagerelaterte ting på sosiale medier.

Ferie og planleggingsdager

Barnehagen er stengt alle helligdager samt jule- og nyttårsaften. Barnehagen er også stengt to uker i juli. Alle barn skal ha minst 4 ukers ferie i løpet av barnehageåret, hvorav minst 3 uker sammenhengende, skal tas om sommeren. Foreldre må i forkant av hver skoleferie gi beskjed om de har behov for å benytte barnehageplassen i feriene, slik at barnehagen kan planlegge bruk av personalressursene best mulig. Ferieuker/ feriedager registreres på Visma Flyt Barnehage. Personalet benytter også disse ukene til ferie eller avspasering, det er derfor viktig at vi har en oversikt over bemanningsbehov i ferieuker. Onsdag før skjærtorsdag stenger barnehagen kl. 12. Barnehagen har for øvrig, 5 planleggingsdager i løpet av et barnehageår, disse dagene er barnehagen også stengt.

Personalet

Barnehagen følger lovfestet pedagog og bemanningsnorm. Personalet har i utgangspunktet tilhørighet til hver sin avdeling, men kan omdisponeres ved behov. Ansatte går i turnus med tidlig-, mellom- og senvakt. Dette gir en jevn fordeling av ressurser utover dagen slik at voksnetettheten er størst når det er flest barn til stede. Det vil allikevel være perioder på morgenen og ettermiddagen hvor det kun er én ansatt til stede på avdelingen. Vi legger også vekt på at barna skal bli kjent med alle voksne som arbeider i barnehagen. Oversikt med bilde og navn på fast ansatte og vikarer henges opp på avdelingene.

Barnehager er en arbeidsplass som andre, med ansatte som har ferie, blir syke eller har syke barn. Vi knytter til oss vikarer ut ifra hvor stort behovet er, men

må også vurdere nøye nødvendigheten av å sette inn vikar fra gang til gang da ressursene til dette dessverre er begrenset.

Taushetsplikt, opplysningsplikt

For personalet i barnehagen gjelder reglene om taushetsplikt slik de er beskrevet i forvaltningslovens §§13-13f. Alle ansatte og vikarer har skrevet under på dette.

«Barnehagepersonalet skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barneverntjenestens side.» (Lov om barnehager § 22).

Barnehagens hovedfokus er barns beste, personalet har derfor også opplysningsplikt til barneverntjenesten, uten hinder av taushetsplikten, dersom det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt i hjemmet. Barnehagen har generelt et godt samarbeid med Barneverntjenesten, med gjensidig kunnskapsutveksling som gir økt kompetanse omkring barns beste.

Politiattest

Det kreves politiattest ikke eldre enn 3 mnd for å kunne arbeide i barnehage. Politiattest må legges fram ved alle ansettelser og vikarengasjementer i barnehagen.

Om forelderåd, foreldreutvalg (FAU) og samarbeidsutvalg (SU) i Hoberg barnehage

Forelderådet er et lovpålagt organ som ihht. barnehageloven §4 består av samtlige foreldre til alle barna i barnehagen. I Hoberg barnehage settes det av tid til forelderådet på alle felles foreldremøter. Denne delen av foreldremøtet ledes av FAU.

I Hoberg barnehage har vi i tillegg et **foreldreutvalg** (FAU). Dette blir valgt på høstens foreldremøte og skal bestå av representanter fra alle avdelingene i barnehagen. I FAU blir saker fra foreldre diskutert i fellesskap slik at vi på best mulig vis representerer alle foreldre når saker blir tatt videre til for eksempel SU eller direkte til styrer. FAU har også ansvar for å koordinere foreldrestyrte aktiviteter gjennom året. FAU møtes i forkant av møter i SU og ellers etter behov.

Samarbeidsutvalget (SU) er også lovpålagt ihht barnehageloven §4, og består av foreldre og ansatte i barnehagen slik at begge grupper er likt representert. Hensikten med et samarbeidsutvalg er å sikre samarbeidet mellom barnas hjem og barnehagen, og har som hovedoppgave å drøfte praktiseringen innenfor rammene som er gitt gjennom lover, rammeplan og kommune. I Hoberg barnehage er i tillegg styrer og barnehageeier Stange kommune representert. En av oppgavene til samarbeidsutvalget er å sette i gang tiltak som kan skape kontakt mellom de ulike partene som er knyttet til barnehagen. SU møtes 3-4 ganger i løpet av barnehageåret og ellers etter behov. Referatene fra disse møtene legges ut på Visma.

FAU har ansvar for å organisere arrangement drevet av foreldre. I Hoberg barnehage har vi tradisjon for at foreldre tar initiativ til ulike arrangementer/aktiviteter i løpet av året der foreldrene bidrar på ulike måter. Aktivitetene er positive for både barn og foreldre, barnehagen er et viktig møtested hvor verdifulle nettverk kan bygges. FAU har ansvar for å sette i gang arbeid i komitéene som er opprettet for planlegging og gjennomføring av disse aktivitetene som kan være julefest, vinteraktivitetsdag og sommeravslutning. Dette gjøres ved å kalle inn foreldrene til et første møte, men deretter er det foreldrene fra det aktuelle årskullet som er ansvarlige for planlegging og gjennomføring av aktiviteter. Hvilke aktiviteter som arrangeres vil kunne variere.

FAU sitt org.nr er: 924 537 574

Kontaktinfo til FAU kan fås via styrer i barnehagen.

Dugnad

I samarbeid med foreldrene har vi ofte arrangert dugnad i løpet av barnehageåret. Dugnadsarbeidet består gjerne av vedlikehold på utelekeplassen, rake, male lekeapparater, også videre. I tillegg til at det gjerne er praktiske oppgaver det er fint å få gjennomført ser vi på disse kveldene også som arenaer hvor foreldre kan møtes å gjøre noe sammen for å skape et godt miljø for barna sine.

Årshjul

Samtidig som at årstidene ofte er med på å prege aktivitetene i barnehagen, så er det viktig at vi underveis vurderer barnegruppa og det enkelte barns interesser. Med utgangspunkt i barnas interesser kan det derfor i perioder være riktig å gå bort fra temaene vi har foreslått her, og jobbe sammen med barna og fordype seg i enkelte prosjekter.

August

TEMA: Vennskap og tilvenning - inkludering

MÅL:

- Barna skal oppleve trygghet og tilhørighet og bli godt kjente med andre barn og de voksne i barnehagen
- Møte igjen gamle og treffe nye venner

ARBEIDSMÅTER:

- Samtaler med nye foreldre
- Innarbeide gode rutiner i alle hverdagssituasjoner
- Bli kjent med barna og barnas interesser
- Fokus på fellesskap og å skape gode relasjoner
- Samlingsstunder med navnesanger, kjente barnesanger og små fortellinger
- Lek inne ute, korte turer.

FAGOMRÅDER I FOKUS

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Nærmiljø og samfunn
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Natur, miljø og teknologi

Viktige dager: Planleggingsdager: 15. og 16. august, da er barnehagen stengt.

September

TEMA: Barnehagen og nærmiljøet Høst

MÅL:

- Skape gode relasjoner, trygghet og vennskap
- Barna skal erfare og lære om det som skjer i naturen om høsten
- Lære noe om hva vi dyrker og høster fra naturen
- Lære noe om brannvern

ARBEIDSMÅTER:

- Fokus på trygghet og vennskap
- Utvikle leken i fellesskap
- Følge forandringer i naturen
- Utelek, turer i nærmiljøet
- Bruke grønnsaker, bær og frukt i matlaging

FAGOMRÅDER I FOKUS

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Nærmiljø og samfunn
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Natur, miljø og teknologi

Viktige dager:

Foreldremøte: 24.sept
Brannvernuke: Uke 38

Hver gang jeg møter et barn, møter jeg et menneske.

- Anne Cath. Vestly -

Oktober

TEMA: Fellesskap og tilhørighet

MÅL:

- Barna skal oppleve vennskap og utvikling av sosial kompetanse
- Ha fokus på inkluderende fellesskap
- Barna skal bruke språket aktivt, og lytte til språk, i ulike situasjoner og til ulike formål
- Oppleve glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet

ARBEIDSMÅTER:

- Mangfolds uke med markering av FN-dagen, felles samlinger og felles opplevelser
- Fortelling, samtaler, sang og regler
- Konstruksjons- og rollelek.
- Tilrettelegge for aktiviteter, lek og spill der språket og vennskap er i fokus.
- Uteliv, turer og lek i smågrupper

FAGOMRÅDER I FOKUS

- Vi jobber tverrfaglig og bruker aktuelle fagområder ut fra tema.

Viktige dager:

Høstferie i skolen: uke 41.

Høstsuppe: Egen invitasjon kommer

FN – dagen: 24. oktober.

LØVELOVEN

*Kan du løveloven?
Jeg skal være meg,
men gi plass til andre,
slik at de blir seg,
bry meg om en annen,
hjelp når jeg kan.
Slik blir livet bedre
For barn i alle land*

November

TEMA: Eventyrlig måned

MÅL:

- Barna skal medvirke, i samarbeid med hverandre og med de voksne
- Bestemme innhold i aktivitetene i samarbeid og etter innspill fra barna
- Gi barna opplevelsen at de blir hørt og tatt med på avgjørelser som gjelder de selv

ARBEIDSMÅTER:

- Legge til rette og oppmuntre til at barna kan gi uttrykk for egne meninger og behov
- Bruke språket aktivt i hverdagssituasjoner
- Dramatisering, sang og musikk
- Uteliv og turer

FAGOMRÅDER I FOKUS:

- Vi jobber tverrfaglig og trekker inn relevante fagområder ut fra tema

Viktige dager:

Planleggingsdag fredag 29.november,
barnehagen er stengt.

*«Hverdager er de flotteste.
De er fulle av eventyr»
Anne Cat. Vestly*

Desember

TEMA: Advent – Jul

MÅL:

- Oppleve fellesskap, forventning og glede i førjulstida
- Få kjennskap til juletradisjoner

ARBEIDSMÅTER:

- Adventssamlinger
- Festdager med fellesskap på tvers av avdelingene
- Bake
- Lage julepynt og julegaver- juleverksted
- Formidle julesanger og fortellinger, lese bøker

FAGOMRÅDER I FOKUS

- Etikk, religion og filosofi
- Kunst, kultur og kreativitet
- Nærmiljø og samfunn
- Kropp, bevegelse, mat og helse

Viktige dager:

Julebord for barna: 5. desember

Lucia: 13. desember

Nisse/grøttest for barna på dagtid: 16. desember

Januar - Februar

Tema: Uteliv og vinteraktiviteter Karneval

MÅL:

- Barna skal bli kjent med ulike vinteraktiviteter
- Barna skal oppleve glede og mestring ved å bli kjent med og å prøve noe nytt, ved å utfolde seg ute om vinteren
- Barna skal oppleve fastelavn og karnevals-tradisjoner

ARBEIDSMÅTER:

- Utelek, bruke skøyter, ski og aking i barnehagen
- Tilby barn å låne ski og skøyter
- Formingsaktiviteter inne og ute
- Dans og bevegelse

FAGOMRÅDER I FOKUS

- Etikk, religion og filosofi
- Kunst, kultur og kreativitet
- Nærmiljø og samfunn
- Kropp, bevegelse, mat og helse

Viktige dager/ hendelser:

Planleggingsdag fredag 31. januar. Da er barnehagen stengt.

Vinteraktivitetsuke: Væravhengig

Karneval/fargefest: 19. februar

Samefolkets dag: 6. februar.

Skolens vinterferie uke 9.

Mars – April

Tema Vår i naturen Påske

MÅL:

- Barna skal erfare og lære om hva som skjer i naturen om våren
- Få kjennskap til påsketradisjoner

ARBEIDSMÅTER:

- Turer i skogen og utelek
- Se etter vårtegn
- Undring
- Lytte til fuglesang
- Se etter trekkfugler
- Så frø og se at det spirer og gror
- Lage påskepynt

FAGOMRÅDER I FOKUS

- Etikk, religion og filosofi
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi

Viktige dager/:

Påske: Onsdag 16.april-Barnehagen stenger kl. 12

Foreldremøte: Egen dato kommer

Mai

Tema Vår og miljø 17. mai

MÅL:

- Vi vil at barna skal få kjennskap til naturen på denne årstiden, og hvorfor det er viktig å ta vare på naturen og tingene rundt oss
- Få en større forståelse for hva som skjer i naturen
- Barna skal bli kjent med tradisjoner rundt 17.mai
- Bli kjent med Miljøvern

ARBEIDSMÅTER:

- Turer i nærmiljøet og i skogen
- Plukke vårbloster og lære navn på noen blomster
- Lete etter insekter
- Følge med på det som vokser og gror i naturen
- Synge nasjonalsangen, tegne/male flagg
- Ruskenuke (vi raker og rydder uteområdet, plukker søppel ved barnehagen, vasker uteleker)
- Så frø, plante blomster

FAGOMRÅDER I FOKUS

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kunst, kultur og kreativitet
- Nærmiljø og samfunn
- Natur, miljø og teknologi
- Kropp, bevegelse, mat og helse

Viktige dager:

Foreldredugnad (Uke 19)

Planleggingsdag fredag 02 mai – da er barnehagen stengt.

Ruskenuke/Miljøuke: uke 19

Juni - Juli

Tema: Sommer - fellesskap

MÅL:

- Bli kjent med sommer som årstid
- Barna skal oppleve glade sommerdager og en fin avrundning av barnehageåret
- Få kjennskap til ulike blomster, trær og insekter
- Forberede overgang til ny avdeling for barna på Himmelblå

ARBEIDSMÅTER:

- Utelek
- Øve på å bruke sansene i naturen
- Se og lære om endringer i naturen - fotografere
- Barns medvirkning
- Mye fokus på samarbeid og grupper på tvers av avdelinger
- Avdelingene samarbeider og slås sammen noe i løpet av sommeren

FAGOMRÅDER I FOKUS

- Vi jobber tverrfaglig og trekker inn relevante fagområder ut fra tema

Viktige dager:

Besøk på Solstrålen/ Regnbuen for Himmelblå- barna som skal bytte avdeling fra august.

Avslutning for Stjerneskudd (skolestartere) opplegget bestemmes i løpet av året.
Sommerstengt barnehage uke 29 og 30.

Hoberg barnehage

Skaunvegen 14

2312 Ottestad

Telefon:

457 09 152 (Kontor)

95 83 29 50 (Himmelblå)

95 87 40 80 (Solstrålen)

95 87 46 30 (Regnbuen)

www.stange.kommune.no

